

॥ वासुदेव उवाच ॥ राजा आन्तो विवृतो दुःखितश्च कर्णेन संख्ये निशितैर्वाणसङ्घैः । यश्चानिशं स्रुतपुत्रेण वीरशरैर्भृशं ताडितो युध्यमानः ।

अतस्त्वमेतेन सरोषमुक्तो दुःखान्वितेनेदमयुक्तरूपं । आकोपितो ह्येष यदि स्म संख्ये कर्णं निहत्यादिति चाब्रवीत् सः । १४८०
जानाति तं पाण्डव एष चापि पापं लोके कर्णमसह्यमन्यैः । अतस्त्वमुक्तो भृशरूपितेन राज्ञा समं परुषाणि पार्थ ।
नित्योद्युक्ते सततश्चाप्रसह्ये कर्णे द्यूतं ह्यद्य रणे निबद्धं । तस्मिन् हते कुरवो निर्जिताः स्युरेवं बुद्धिः पार्थिवे धर्मपुत्रे ।
ततो बधं नार्हति धर्मपुत्रस्त्वया प्रतिज्ञाञ्जुन पालनीया । जीवन्नयं येन मृतो भवेद्भि तन्मे निबोधेह तवानुरूपं ।
यदा मानं लभते माननार्हस्तदा स वै जीवति जीवलोके । यदाऽवमानं लभते महान्तं तदा जीवन्मृत इत्युच्यते सः ।

संमानितः पार्थिवोऽयं सदैव त्वया च भीमेन तथा यमाभ्यां । दृष्ट्वैश लोके पुरुषैश्च शूरैस्तस्यापमानं कलया प्रयुङ्क्त । १४८५
त्वमित्यत्र भवन्तं हि ब्रूहि पार्थ युधिष्ठिरं । त्वमित्युक्तो हि निहतो गुरुर्भवति भारत ।
एवमाचर कौन्तेय धर्मराजे युधिष्ठिरे । अधर्मयुक्तं संयोगं कुरुष्वैनं कुरुद्वह ।
अथर्वाङ्गिरसी क्षेपा श्रुतीनामुत्तमा श्रुतिः । अविचार्यैव कार्यैवा श्रेयस्काभैर्नरैः सदा ।
अवधेन बधः प्रोक्तो यद्गुरुस्त्वमिति प्रभुः । तद्ब्रूहि त्वं यन्मयोक्तं धर्मराजस्य धर्मवित् ।
बधं ह्ययं पाण्डव धर्मराजस्त्वत्तो युक्तं वेत्स्यते चैवनेषः । ततोऽस्य पादावभिवाद्य पश्चात् समं ब्रूयाः शान्त्वयित्वा च पार्थ ।

भ्राता प्राज्ञस्त्वव कोपं न जातु कुर्याद्राजा धर्ममवेक्ष्य चापि । मुक्तोऽनृताद्वातबधाच्च पार्थ दृष्टः कर्णं त्वं जहि स्रुतपुत्रं ।
इति श्रीमहाभारते कर्णपर्वणि कृष्णाञ्जुनसंवादे जनसप्ततोऽध्यायः ॥ ६६ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ इत्येवमुक्तस्तु जनार्द्दनेन पार्थः प्रशस्यथ सुहृदचस्तत् । ततोऽब्रवीदर्जुनो धर्मराजमनुक्तपूर्व्यं परुषं प्रसह्य ।

॥ अर्जुन उवाच ॥ मा त्वं राजन् व्याहर व्याहरस्व यस्तिष्ठसे क्रोशमात्रे रणादौ । भीमस्तु मामर्हति गर्हणाय यो युध्यते सर्वलोकप्रवीरैः ।

काले हि शत्रून् परिपीड्य संख्ये हत्वा च शूरान् पृथिवीपतींस्तान् । रथप्रधानोत्तमनागमुखान् सादिप्रवेकानमि तांश्च वीरान् ।

यः कुञ्जराणामधिकं सहस्रं हत्वा नदंस्तुमुलं सिंहनादं । काम्बोजानामयुतं पार्वतीयान् मृगान् सिंहा विनिहत्येव चाजौ । १४९५
सुदुष्करं कर्म करोति वीरः कर्तुं यथा नार्हसि त्वं कदाचित् । रथादेवसुत्य गदां परामृषंस्तथा निहत्याश्चरथ दिपात्रणे ।

बरासिना वाजिरथाश्चकुञ्जरांस्तथा रथाद्धैर्धनुषाऽदहत्परान् । प्रगृह्य पद्भ्यामहितान् निहन्ति पुनस्तु दोर्भ्यां शतमन्यु विक्रमः ।

महाबलो वैश्रवणान्तकोपमः प्रसह्य हन्ता द्विषतामनोकिनीं । स भीमसेनोऽर्हति गर्हणं मे न त्वं नित्यं रक्ष्यसे यः सुहृद्भिः ।
महाराथान्नागवरान् हयांश्च पदातिमुख्यानपि च प्रमथ्य । एको भीमो धार्तराष्ट्रेषु मग्नः स मामुपालभ्युमरिन्दमोऽर्हति ।